

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบความสนใจและความชื่นชอบต่อเนื้อหาของสื่อมวลชน การใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียนและเพศ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครที่เป็นมหาวิทยาลัยที่จำกัดจำนวนรับนักศึกษาและเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ 3 แห่งจำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

วิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียนและเพศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปิดรับสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

1.1 การเปิดรับสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์รายวัน

นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ทั้งสองสาขาวิชา และทั้งชายและหญิง อ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่บ้านค่อนข้างบ่อย อ่านเมื่อมีเวลาว่าง ใช้เวลาอ่าน 20-30 นาที หนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านประจำ คือ ไทยรัฐ คอลัมน์ที่อ่านเป็นประจำคือ ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ข่าวอาชญากรรม บทวิจารณ์และข่าวการศึกษา คอลัมน์ที่อ่านเป็นบางครั้งได้แก่ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง คอลัมน์สุขภาพ คอลัมน์ที่ไม่อ่านเลยคือ คอลัมน์ปัญหาหัวใจ ปัญหาทางเพศ ข่าวสังคม สุขขี เหตุผลสำคัญที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เพื่อรับทราบข่าวสารและ เชื่อเนื้อหาหนังสือพิมพ์เป็นบางส่วน

จากการวิจัยจะพบว่านิสิตนักศึกษาเปิดรับสื่อมวลชนประเภท หนังสือพิมพ์ แต่ละครั้ง ใช้เวลาเพียง 20 - 30 นาที ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการเปิดรับสื่อมวลชนประเภทอื่น ๆ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการเปิดรับสื่อมวลชนประเภทอื่น ๆ ซึ่งใช้เวลาเกินกว่า 1 ชั่วโมง จะเห็นว่าการเปิดรับหนังสือพิมพ์ใช้น้อยกว่า หนังสือพิมพ์ที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่อ่านประจำคือ ไทยรัฐ แทนที่จะเป็นสยามรัฐหรือมติชน ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่เป็นวิชาการมากกว่า แสดงว่านิสิตนักศึกษา อ่านหนังสือพิมพ์เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจและเพื่อความบันเทิง เพราะดูจากคอลัมน์ที่อ่านที่สุด ได้แก่ ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ซึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีเนื้อหาประเภทนี้มากกว่าหนังสือพิมพ์มติชนและสยามรัฐ

1.2 การเปิดรับสื่อมวลชนประเภทวิทยุกระจายเสียง

นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ ทั้งสองสาขาวิชาและทั้งชายและหญิง ฟังวิทยุทุกวัน โดยฟังที่บ้านหรือที่พักของตน และมีวิทยุเป็นของตนเอง ระยะเวลาที่ รับฟังครั้งละมากกว่า 1 ชั่วโมง เวลาที่ฟังหลังเวลา 21.00 น. ฟังเพื่อความสนุกสนานและเพลิดเพลิน สถานีวิทยุที่เปิดฟังบ่อยคือ สถานี 97.5, 101.5, 94.5 เมกาเฮิร์ต และหมุนหารายการถูกใจแต่ละวันเหตุผลสำคัญในการเลือกสถานีวิทยุเพื่อรับฟังส่วนใหญ่ชอบด้วยตนเอง รายการวิทยุที่ฟังเป็นประจำคือ รายการเพลงไทยสากล เพลงสากล เพลงบรรเลง ข่าวบันเทิง สารคดี ความรู้ทั่วไป รายการวิทยุที่ฟังบางครั้ง คือรายการข่าวต่างประเทศ สารคดีความรู้ทั่วไป ข่าวในประเทศ ข่าวกีฬา รายการวิทยุที่นิสิตนักศึกษาไม่ฟังเลย ได้แก่รายการลิเก ลำตัด หมอลำ รายการเพื่อแม่บ้าน เพลงไทยเดิม ละครวิทยุ

จากผลการวิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาฟังวิทยุเพื่อความบันเทิงมากกว่าเหตุผลอื่น ซึ่งในปัจจุบันจะเห็นว่าสื่อมวลชนประเภทวิทยุเสนอเนื้อหาบันเทิง (เพลง) มากกว่าเนื้อหาประเภทอื่น ๆ และน่าสังเกตว่านิสิตนักศึกษา ให้ความสำคัญกับบันเทิงประเภทวัฒนธรรมพื้นบ้านน้อยมาก (ลิเก ลำตัด หมอลำ)

1.3 การเปิดรับสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์

นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ทั้งสองสาขาวิชา และ ทั้งชายและหญิง ดูโทรทัศน์เป็นประจำทุกวันระยะเวลาในการดู มากกว่า 1 ชั่วโมงขึ้นไป ช่วงเวลาในการดูระหว่างเวลา 20.00 น. - 22.00 น. ดูที่บ้านหรือที่พักของตน คู่ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัว เหตุผลในการดูโทรทัศน์เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน สถานีโทรทัศน์ที่ดูเป็นประจำคือ สถานี

โทรทัศน์ ช่อง 3 เหตุผลที่ดูโทรทัศน์ช่องนั้น ๆ เพราะติดตามรายการที่ชอบและเพราะมีรายการที่น่าสนใจมากกว่าช่องอื่น

นิสิตนักศึกษาดูเนื้อหาประเภทบันเทิงจากโทรทัศน์มากกว่าเนื้อหาประเภทอื่น ๆ และเปิดดูสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มากกว่าช่องอื่นซึ่งเป็นเพราะช่อง 3 เสนอเนื้อหาบันเทิงเป็นเนื้อหาหลักและในด้านการนำเสนอเนื้อหาประเภทข่าวสาร ความรู้ ไม่เด่นชัดเหมือนสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 และช่อง 5 (ในช่วงเวลาที่ทำการวิจัยนี้ยังไม่มีสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ดังนั้นจึงไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ของนิสิตนักศึกษามาเปรียบเทียบ)

1.4 การเปิดรับสื่อมวลชนประเภทภาพยนตร์

นิสิตนักศึกษาทั้งสองสาขาวิชา และทั้งชายและหญิง นาน ๆ ดูภาพยนตร์ 1 ครั้ง เลือกดูที่โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่ง ช่วงเวลาที่ดู ดูรอบบ่าย ดูภาพยนตร์ต่างประเทศจากกลุ่มประเทศตะวันตก ประเภทของเนื้อหาในภาพยนตร์ดูภาพยนตร์ลึกลับตื่นเต้นและตลกเบาสมอง และเลือกดูภาพยนตร์ด้วยตนเอง

1.5 การเปิดรับสื่อมวลชนประเภทวิดีโอ

นิสิตนักศึกษาทั้งสองสาขาวิชา และทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่ นาน ๆ ดูวิดีโอครั้งหนึ่งร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัว ดูในช่วงเวลาที่ไม่มีรายการโทรทัศน์ ใช้เวลาในการดูวิดีโอครั้งหนึ่ง ๆ ประมาณ 1-2 ชั่วโมง ดูภาพยนตร์เรื่องยาวจากกลุ่มประเทศตะวันตก เนื่องจากเห็นว่า เป็นภาพยนตร์ที่มีคุณค่า สร้างดี สนุกสนาน และดูตามสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว จากการวิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาที่ไม่ได้เปิดรับสื่อวิดีโอมีจำนวนมากกว่านิสิตนักศึกษาที่เปิดรับ ซึ่งอาจเนื่องมาจากลักษณะที่พหุอาศัยของนิสิตนักศึกษามีเหตุผลเกี่ยวข้อง เช่น นิสิตนักศึกษาที่หัดหอกหรือพอกกับผู้อื่นอาจไม่มีความสะดวกหรือไม่มีโอกาสเปิดรับสื่อประเภทวิดีโอและค่าใช้จ่ายในการเปิดรับวิดีโอจะสูงกว่าการเปิดรับสื่อมวลชนประเภทอื่น เพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับม้วนเทปวิดีโอในการดูแต่ละครั้ง

2. ความสนใจและความชื่นชอบต่อเนื้อหาของสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ

2.1 ความสนใจและความชื่นชอบในเนื้อหาของสื่อมวลชน

นิสิตนักศึกษาทั้งสองสาขาวิชาและทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่ อ่านหนังสือพิมพ์เป็นบางเรื่องที่ตนสนใจ โดยอ่านพาดหัวข่าวและข่าวหน้าหนึ่ง ฟังวิทยุ โดยเลือกสถานีที่มีรายการที่ถูกต้อง ดูโทรทัศน์โดยมีรายการที่ตนติดตามอยู่ทุกวัน

2.2 การนำเนื้อหาจากสื่อมวลชนมาเป็นหัวข้อในการสนทนากับผู้อื่น

นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ทั้งสองสาขาวิชาและทั้งชายและหญิง เคยนำเนื้อหาจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ มาเป็นหัวข้อในการสนทนากับผู้อื่น นำเนื้อหาจาก หนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์มาพูดคุยเสมอ ส่วนเนื้อหาจากภาพยนตร์และวิดีโอไม่ค่อยได้นำมาพูดคุย บุคคลที่นิสิตศึกษานำเนื้อหาจากสื่อมวลชนมาพูดคุยเสมอ คือ เพื่อน รองลงมาคือ บุคคลในครอบครัว

2.3 ผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยม ความคิดเห็น และพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษา จากการเปิดรับสื่อมวลชน

นิสิตนักศึกษาทั้งสองสาขาวิชาและทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ มีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยม ความคิดเห็น และพฤติกรรมพอสมควร ส่วนวิดีโอมีผลค่อนข้างน้อย

2.4 เนื้อหารายการจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ที่นิสิตนักศึกษาเปิดรับมากที่สุด

นิสิตนักศึกษาทั้งสองสาขาวิชาและทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่ เปิดรับเนื้อหาประเภทข่าวจากหนังสือพิมพ์มากที่สุด ส่วนสื่อมวลชนประเภทวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์และวิดีโอ นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เปิดรับเนื้อหารายการประเภทบันเทิงมากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาหญิง เปิดรับสื่อมวลชนประเภทบันเทิง มากกว่านิสิตนักศึกษาชาย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นเพราะในสังคมไทยผู้ชายมีโอกาสไปหาความบันเทิงจากที่อื่น ๆ ได้มากกว่าผู้หญิง เช่น มีโอกาสไปเล่นกีฬา และไปตามสถานที่เรีงรมย์ต่าง ๆ ได้มากกว่า และการใช้เวลาที่บ้านของผู้ชายมีมากกว่าของผู้หญิง

3. การใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชน

นิสิตนักศึกษาทั้งสองสาขาวิชา และทั้งชายและหญิง มีความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์ ช่วยสนองความต้องการที่จะรับรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ได้มาก ช่วยสนองความต้องการด้านความบันเทิงไม่มากนัก ช่วยสนองความต้องการที่จะหาความรู้ได้มาก วิทยุ ช่วยสนองความต้องการที่จะรับรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ไม่ได้มากนัก ช่วยสนองความต้องการด้านความบันเทิงได้มาก ช่วยสนองความต้องการที่จะหาความรู้ได้พอสมควร โทรทัศน์ ช่วยสนองความต้องการที่จะรับรู้ข่าวสารและเหตุการณ์และความต้องการด้านความบันเทิง รวมทั้งความต้องการที่จะหาความรู้ได้มาก ภาพยนตร์ ช่วยสนองความต้องการที่จะรับรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ไม่ได้เลยช่วยสนองความต้องการด้านความบันเทิงได้มาก ช่วยสนองความต้องการที่จะหาความรู้ไม่ได้มากนัก ยกเว้นนิสิต

นักศึกษสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีความเห็นว่าภาพยนตร์ช่วยสนองความต้องการที่จะหาความรู้ไม่ได้เลย วิดีโอ ช่วยสนองความต้องการที่จะรับรู้ข่าวสารและ เหตุการณ์ไม่ได้เลย รวมทั้งช่วยสนองความต้องการที่จะหาความรู้ไม่ได้เลย เช่นเดียวกันแต่ช่วยสนองความต้องการด้านความบันเทิงได้มาก

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยพบว่านิสิตศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรม การเปิดรับสื่อมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์รายวัน วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นประจำทุกวันโดยที่นิสิต นักศึกษาต้องการรับทราบข่าวสาร จากหนังสือพิมพ์รายวัน รับฟังรายการวิทยุ เพื่อความเพลิดเพลิน หลัง เวลา 20.00 น. - 22.00 น. มีการนำเนื้อหาจากสื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภท มาเป็นหัวข้อ ในการสนทนากับเพื่อน และสื่อมวลชนเหล่านั้นมีส่วนทำให้เปลี่ยนแปลงค่านิยม ความคิดเห็นและ พฤติกรรมพอสมควร เป็นแนวทางสำหรับสถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชนตลอดจนสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต หรือเสริมสร้างค่านิยม คุณธรรมที่พึงปรารถนา ให้แก่เยาวชน โดยเลือกช่วงเวลาการเผยแพร่ในสื่อมวลชนแต่ละประเภท ให้เหมาะสมและสอดคล้องค่านิยม คุณธรรมที่ต้องการในเนื้อหาของรายการบันเทิงหรือระหว่าง ช่วงรายการบันเทิง ซึ่งนิสิตศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครมีการเปิดรับเป็นประจำ
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรม การเปิดรับสื่อมวลชนในลักษณะ เช่นเดียวกันนี้กับนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค และกลุ่มบุคคลกลุ่มอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำ รายการต่าง ๆ ของสื่อมวลชน ให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป และเพื่อเป็น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้รับสื่อมวลชน
3. สื่อมวลชนประเภทภาพยนตร์และวิดีโอ เป็นสื่อที่ให้ประโยชน์สำหรับการศึกษา เช่นกัน ควรมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพ นิสิตศึกษามหาวิทยาลัย แต่นิสิตศึกษามหาวิทยาลัยใน กรุงเทพมหานคร มีการเปิดรับสื่อ ทั้งสองประเภทนี้ค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะ วิดีโอ เนื่องจาก ที่บ้านหรือที่พักของนิสิตนักศึกษาไม่มีเครื่องเล่นวิดีโอ มหาวิทยาลัยน่าจะ ได้ให้นักศึกษามีโอกาส เปิดรับสื่อประเภทรูปภาพด้านที่ให้ประโยชน์อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น